

UIT DIE PEN VAN DIE CEO (24/25)

Boitshoko Ntshabele, 13 Junie 2025

"The surest way to corrupt a youth is to instruct him to hold in higher esteem those who think alike than those who think differently." Friedrich Nietzsche

INSLUITING VAN DIE JEUG, 'N KRITIESE BESTANDDEEL VIR CGA VOLHOUBAARHEID

In my reise deur die land om sitrus produsente te besoek en die verskillende produksiestreke te leer ken, is ek bemoedig deur die teenwoordigheid van jong produsente en die jeug in ons sessies. Hul teenwoordigheid staan in kontras met die somber nasionale statistiek dat selfs al maak die jeug (ouderdomme 15 tot 34) meer as 'n derde van die bevolking uit, werkloosheid binne hierdie groep tussen 40-50% wissel. Boonop duï verslae aan dat die gemiddelde ouderdom van Suid-Afrikaanse produsente ongeveer 57 is, wat een van die belangrikste uitdagings beklemtoon wat die landbousektor beide wêreldwyd en plaaslik in die gesig staar – die ouer wordende landbougemeenskap. Daar is verskeie faktore wat dit aandryf, maar onder andere gemeld is die gebrek aan ontwikkeling in landelike gebiede, en die gebrek aan lewenskragtigheid in plattelandse dorpe om aan behoeftes van jongmense en paartjies te voldoen. Ander uitdagings sluit in 'n gebrek aan toegang tot goed ontwikkelde gesondheidsorgfasilitete, wat op sy beurt gekoppel is aan die gebrek aan voldoende opgeleide dokters en spesialiste. Jong mense verlaat die landelike binneland om tersiêre onderwysinstellings te gaan bywoon, en baie van hulle sukkel om terug te trek huis toe nadat hulle hul studies voltooi het. My eie anekdotiese beoordeling duï daarop dat ons as sitrus produsente van Suider-Afrika op die regte pad is wat die insluiting van jeug en jeugontwikkeling betref. Meer moet egter gedoen word om jongmense in die landbou aan te moedig. By die ontwikkelingssegment van die CGA-Summit in Maart vanjaar was ek bemoedig deur die feit dat ons jongmense gehad het wat deur die Sitrus Akademie gegaan het en wat nou verskeie verantwoordelikhedsposisies binne die sitrusbedryf beklee. Ek het ook die teenwoordigheid van jong produsente in ons midde gesien.

In 'n onlangse gesprek met belanghebbendes is ek gevra oor CGA se teiken van jeug en sy jeugontwikkelingsprogramme. Die Sitrus Akademie-beursfonds het vir meer as 20 jaar in meer as 1 100 beurse aan byna vierhonderd studente belê, wat hulle geleenthede gegee het om ervaring by die beste in die bedryf op te doen. Die Sitrus Sekondêre program stel skoolverlaters met matriek in staat om by die bedryf aan te sluit, wat jongmense in staat stel om lonende loopbane in die sitrusbedryf te bou. Om maniere te handhaaf vir jongmense om by die bedryf aan te sluit, is van kritieke belang vir ons langtermyn volhoubaarheid, veral toegang tot loopbane waar jongmense saam met en van diegene met kennis en ervaring kan leer. Dit is een van die beste beleggings wat die CGA kan maak. Landbou is toenemend mededingend, en om te verseker dat die jeug aanhou om by die bedryf aan te sluit, is die sleutel tot die verbetering van Suid-Afrika se posisie in hierdie belang. Voedselsekerheid is direk gekoppel aan produktiewe landbou, wat op sy beurt afhang van 'n florerende handelsomgewing - een wat uitvoer aanmoedig en die buitelandse verdienste genereer wat nodig is vir herinvestering en groei. Dit is bekend dat jongmense meer vatbaar is om nuwe praktyke aan te neem, en aanvaar die behoefte om veranderinge in die manier waarop werk onderneem word, in te sluit, wat goed voor spel vir innovasie en ontwikkeling van plase. Hierdie Sondag eer ons die vaders wat sterk fondamente gelê het deur hul harde werk en wysheid. Laat ons Maandag, Jeugdag, die volgende generasie vier en hulle die geleenthede gee om op die nalatenskap te bou.

GEPAK EN VERSKEEP

Einde van Week 23 Miljoen 15 kg Kartonne	Gepak	Gepak	Gepak	Verskeep	Verskeep	Oorspronklike skatting	Nuutste voorspelling	Finaal gepak	Vision 260
BRON: PPECB/AGRIHUB	2023	2024	2025	2024	2025	2025	2025	2024	2025
Pomelo's	9.7 m	10.2 m	10.2 m	8.1 m	8.8 m	15.3 m	15.1 m	14.4 m	16.8 m
Suurlemoene	20.2 m	18.5 m	21.1 m	15.4 m	19.2 m	32.9 m	34.1 m	34.7 m	41.5 m
Mandaryne	13.4 m	13.1 m	15.2 m	9.4 m	11.9 m	44.9 m	45.3 m	41.6 m	43.9 m
Nawels	8.1 m	7.9 m	8.0 m	3.5 m	5.3 m	26.1 m	26.0 m	25.1 m	21.7 m
Valencias	1.2 m	0.7 m	1.6 m	-	0.6 m	52.0 m	52.0 m	48.8 m	58.0 m
Totaal	52.6 m	50.4 m	56.1 m	36.4 m	45.8 m	171.1 m	172.5 m	164.6 m	181.9 m